

Előfizetési árak:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 „ — „
Három hónapra	1 „ 50 „
Egy hónapra	— „ 50 „
Egyes szám ára	8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház)
A lap az előfizetések és a lap
szállítására vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
ahová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
désben.

Egyes számok kaphatók:

W. J. Singer N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (55-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (16-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Kevés a középiskola.

(H.) A közoktatásügyi miniszter ki-
mondta, hogy a középiskolákban egy-egy
osztályba 60-nál több tanuló nem szabad
fölvenni. Ennek kétféle oka volt: egy ész-
szerű és egy észszerületlen.

Hogy az oktatás praktikus hatása na-
gyobb, eredményesebb legyen; hogy a
tanító erők figyelme ne oszoljék el túlsá-
gosan sokféle, hanem bizonyos, könnyen
áttekinthető s ellenőrizhető szám fölött vi-
seljék a paedagogiai gondot: észszerű volt
a tanulók számának maximumát megállá-
pítani egy-egy osztályban; s mivel a gya-
korlat úgy igazolta, hogy ez 60-nál több
nem lehet, helyes volt így állapítani meg.

Hogy azonban gátat vessünk a tanu-
lás vágyának; hogy megkissebbsük a
középiskolákra tódulókat számát, s a pusztá
véletlenülre bízni, hogy ki juthasson az isme-
retek forrása mellé: ez okból megszabni
azt a maximális határt észszerületlen, sőt
oktalan és igazságtalan.

Pedig a miniszter elhatározásánál ez
utóbbi ok volt a nyomósabb, s nem az
előbbi, a helyes ok. Nem az oktatás ered-
ményesebb volta, nem a tanárok idegeinek
kiméltése lebegett a miniszter előtt; mert
akkor egyuttal gondoskodott volna újabb
tanintézetekről, ahova az egyikből-másikból
kiszoruló tanulókat fölvehessék; hanem
csak arra gondolt, hogy meg kell keves-
bíteni a proletárok számát.

Ez az elv is helyes; csak a kivitel
ilyen módja nem.

Nem csökken így a proletárizmus;
talán még erősödik. A vak véletlen úgy
hozta, hogy a tehetségtelen elemek kerül-
nek abba a 60-as számba; ezek valamit
magukba szednek az ismeretekből, helyte-
lenül emésztik meg, s lesznek belőlük „finom
irnokok,” mert a hiányzó tehetség a kevés
tanulmánytal nem tudja őket följebb vinni.
A másik rész, talán a tehetségesebb, ki-
szorul a boldog 60-ból, s előtanulmány
nélkül megy neki az életnek, iparos lesz,
ahogy a miniszter is óhajta; de mert te-
hetség lakozik benne, tanul önmagától;
összeolvass mindent, amiben nem válo-
gat, nincs előtte irány, nincsenek közép-
iskolai előismeretei, hát lesz belőle politikai
csizmadia, aki szidja a tanult embereket,
mert azoknál ő többet tudna, ha iskolába
engedték volna; osztálygyűlölet növekszik
meg benne s kész a szociáldemokrata, a
kommunista, az anarchista.

A miniszter tehát nem éri el a cél-
ját, sőt az ellenkező végtelbe esik vele:
kap selejtes lateinerhadat és félművelt ipa-
ros- és kereskedő-osztályt. Egyik sincs
hasznára az általános műveltségnek.

A gyakorlati élet arra tanított meg
bennünket, hogy Magyarországon három-
féle ága van a megélhetésnek: a tudomá-
nyos pálya, az iparos- és kereskedői pálya
s a földművelés. A nép fia legnagyobb
részt praedestinálva érzi magát a legutóbbi
foglalkozásra; kevés percet válik ki be-
lőle, hogy a tudományos pályák által nyuj-
tott megélhetési módok közül kiválassza
magának a legkönnyebben elérhető, a

papit. Akiben — az intelligens elemből —
nincs valami különös tehetség, vagy akinek
nincsenek a magasabb szférákban össze-
kötetései, az nem megy a tudományos
pályák egyikére sem, vagy ha a szülők
hiúsága egy időre odaviszi is, elmarad on-
nét s megy kereskedőnek vagy iparosnak,
vagy más olyan pályára, amelyre annyi
tehetség, amennyivel éppen ő bir, elégsé-
ges; de azért igen jó hasznát veszi azok-
nak az ismereteknek is, melyeket ama né-
hány év alatt a középiskolákban elsajátított.

Ime ezért kellene nekünk középisko-
lák, már tudni illik olyanok, melyek a ren-
des középiskolák 4 alsó osztályával egyenlő
ranguak, s melyek ilyenformán előkészítői
az iparos, kereskedelmi, tanító s egyéb
pályákra készülő ifjaknak.

Tizenégy éves fiú, ha a gimnázium-
ban, reáliskolában, polgári középiskolában
4 osztályt végzett, még mindig elég fiatal
arra, hogy valami mesterséget tanuljon, de
egyszersmind eléggé kitágult a szeme is,
hogy azzal többet lásson, mint a 10 éves
korában mesterségre fogott gyerek. Azok-
kal a középiskolai ismeretekkel már ő töb-
bet is tud megszerezni ahhoz, amit tanult,
s azok segítik őt a mai előrehaladt és ha-
ladásában soha meg nem álló kor életkü-
zelmei között.

A közoktatásügyi miniszter nem így
fogta föl a dolgot, s egyszerűen megszabta,
hogy a középiskolák egy-egy osztályba ne
vehessenek föl több tanuló 60-nál. Az or-
szággyűlés dolga a minisztert más meg-
győződésre bírni. Addig azonban, míg ez

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Sétatéri pletykák.

— Irta Sulyok Károly. —

A legelkeseredettebb szemrehányásokat te-
szem magamnak éhetetlenségem miatt, hogy
minden igyekezetem és számtalan elpocsékolott
ujpesti huszasaim dacára a nagy lutrit mai
napig sem valék képes megfarkasmenyhértezni.
Mert ha nagyon gazdag ember volnék, önök nem
gyöznék genialis talentumomat magasztalni s
nem venné tőlem rosz néven senki ember fia,
ha a magasabb politikába mártanám is a ka-
nalamat.

Milyen fölséges lenne, ha a g-durból into-
nált ebédutáni borkolások legvégső akkordjának
elhangzása után fölsétálhatnék az uri kaszinóba
s beletemetkezve valamelyik újságledőbe ol-
vashatnék a csing-csung csengi radikális párt
bukásáról; szidhatnám a kormányt, elítélhetném
azokat a más ember erszényére dolgozó, meg-
gondolatlan honatyákat, kik oly könnyelműen
megszavazták a ludasberekü viczinális vasutnak
államköltségen leendő kiépítését. Hát még ami
fő, lefözhethetném a postafőnök urat illatos bock-
szivarokkal, ki most egy török basához illő nyá-
jas leereszkedéssel szokta néha-napján felém
nyújtani öngyilkosoknak szánt rövidekkel szatu-
rált tárczáját; meg aztán bruderözhatnék a gaz-
dag borgyáros fiával is, ki előtt jelenleg alaza-

tosan kalapot emelek, mert nem akarok elveszett
firma lenni a nagy világban.

Hej, ha gazdag ember volnék, dehogyan
mennék most ebben a rekkenő melegben a pro-
menádra platzmusikot hallgatni! . . . irtózom a
nagy dobtól, mert a pufogása eszembe juttatja
azokat a keserves eldöngtetéseket, melyeknek
szünetelő alakja megboldogult nebulo korom ide-
jében — sajna — mindig én valék. Hej nagy
dob, nagy dob, ha valamikor a lutridirektor úr
irháját feszítenék reád, aztán az én esontomból
meg a dobverőt készítenék, de pokoli tánczot
járnék a direktor úr nagyságos gereznáján!

Csitt, ha nem esalnak füleim, dörög már
a bumberdó, elkezdődött a tézene; erre pedig
minden jó nevelésű gentlemennek meg kell je-
lennie, mert édes Istenem, hol is mutogatnánk
meg másutt új angol kalapjaink hófehér belését
a haute-crème hölgyeknek, ha itt nem? hol di-
csekedhetnénk egyébütt azzal, hogy a monokli
is megáll már a szemöldökünk alatt, ha itt
nem? . . .

Appropos, ép itt jön Adolár úr, a lányos
anyak becézgetett kedvence; a finom gaval-
lér, kinek distingvált társaságában igazán kelle-
mesen lehet az időt elesevegni.

— Jó napot, kedves Adolár, ha nem esa-
lodom a promenádra indultál?

— Szehvus öhegem, — mondja karomba
kapaszkodva — soh'se találtad még így el a
szándékomat; ha pedig velem tahtasz, öhven-
deni fogok a szehecsének.

A következő pillanatban már mi is ott for-
golódunk a gesztenyek alatt hüselő, sétáló tö-
megben.

Ahá, ni csak az az arisztokrata tanácsosné
is kihozta eladó lányait, amott meg a bájos
Nellike cseveg főnhangon a tantejával:

— Eh bien a Nelli, láttad Adelaidot a
fess huszár hadnagygyal?

N'ez parlons pas, még látni sem akarom
ezt az Eau de Cologne-ban mindennap megfürdő
kevély békát, aki hódító istennőnek képze-
li magát.

Épen a fordulóhoz értünk, mikor figyelme-
met egy a matrona-kor felé gravitáló, de még
mindig érdekes asszonyosság kelté föl s megszo-
ritám kísérőm karját:

— Ki ez a junói termet, Adolár?

— Haha, mily naiv kérdés, hát még Len-
gedinét sem ismehed? Igazán jámbor ficzkó vagy,
bahátom. A fébje valahol ispán, de a nőcske
ihánt egy kapitánynak voltak nagy chanceai s
most az egykobi ispánné . . . de minek is mond-
jam, a többit úgyis könnyen kitalálhatod.

Veltünk szemben jön a két Fülemlüdy
nővér.

— Valóban igéző teremtések. — Sugom
Adolárnak.

— Ugyan hagyj föl oktalan dicséreteiddel.
Ezeknél simplexebb tehemtéseket még nem is
láttam életemben; aztán a toillettejeik ahát majd
alighanem az öheg habang fogja kifizetni. Kol-
dusok ezek, bahátom, mint a templom egehe,

meg nem történik, a városok kötelessége az iniciatívát megtenni az iránt, hogy az iskolahiány folytán előálló bajt valahogy megszüntessék.

Hány éve már, hogy a városok tudomással bírnak a miniszteri rendelet felől; hány éve láthatják előre annak a következményeit — és mindeddig vagy nem tettek egy ujjmozdítást sem, vagy ha tettek, hát megint visszahúzták az ujjukat. Mindenfelől panasz hallatszik, az egész országból. Hát még nálunk mekkora a panasz! Az idén kétszáz felé jár a paradicsomból lángpallossal kiutasítottak száma. Tavaly is volt vagy száz, két-három éve is annyi.

Mi lesz ezekkel a kapukon kívül maradtakkal? A gondokkal megterhelt szülők tanácstalanul állottak ott gyermekeikkel; egy részük — a vidékről jöttek — tovább utazott más városba, azok már elveszettek Pécs városára nézve; odaszoknak, ahol még örülnek is jöttüknek; azokat Pécs nem látja többé.

Ezrek esnek ki emiatt a város pénzforgalmából.

De ha ezzel mit sem törődik is a város, már azzal tán mégis kell törődnie, hogy mi legyen azokkal a kimaradtakkal, akik pécsiek, s akik bizony nagyon is nagy számmal vannak. Mert az csak lehetlenség, hogy ezeket is idegen városba vigyék a szüleik. Pedig néhány még ezt is megcselekedte.

Ez az állapot tovább tarthatatlan. Találjon módot a város tanácsa, hogy a cisztercita renddel a gimnáziumban s a közoktatásügyi miniszterrel a reáliskolában még annyi parallel-osztályt állítsanak föl, ahány szükséges; avagy mielőbb állítsa föl a rég kívánt polgári iskolát, mert ha ezt az ügyet még tovább halasztja, úgy bizony-bizony nyíltan is ki kell mondanunk, amit az elégedetlen város már régen hangoztat, hogy ez a mostani tanács képtelen e város modern vezetésére.

HIREK.

— **(Jön a király.)** A király Pécsre jövetelének hivatalos programját végre megállapították s e szerint ő főlsége 12-én hétfőn

reggel 8 órakor Darányba érkezik, ahol a pályaudvaron a hadtestparancsnokok és a hatóságok fejei fogadják. Innét lóháton kivonul ő főlsége a kísérettel együtt az Istvádnál tartandó lovas-hadosztály-gyakorlatok meg szemlélésére. Szemle után ismét vonatra ül ő főlsége és 1 óra 15 percznyi idő alatt beérkezik Pécsre. Hogy mely időben, az az istvándi gyakorlat tartamától függ. A király a vasuti kocsiban villásreggelizik. Pécsre érkeve a pályaudvaron a miniszterelnök és a hatóságok fejei fogadják ő főlségét, ki a püspöki rezidenciába száll. Itt délután 2 órakor fogadja a püspököt s a papságot, Baranyavármegye és a város küldöttségét. Este 6 óra 30 perczkor udvari ebéd. Szeptember 13-án, kedden ő főlsége megtekinti a 31. gyalogsági hadosztály gyakorlatait; este 6 óra 30 perczkor udvari ebéd. Szept. 14-én, szerdán a honvédcsoapatokat szemléli meg a király. Este 5 óra 50 perczkor ebéd, 7 óra 51 perczkor pedig elutazik ő főlsége a külön vonaton Bécsbe.

— **(Általános keveredés.)** Ha az itt állomásozó katonaság közt valóban kiütött volna a kolera, nem okozhatott volna nagyobb fejvesztettséget, mint az a hír, hogy a hadgyakorlatok elmaradnak. S míg a mi vaizslói kolerahírünk nem okozott semmiféle ijedelmet sem a városban, sem a megyében; addig a minket emiatt szerény feddésben részesítő németajku laptárs ugyan csak fölzavarta a város nyugalma az ő kacsájával. A lelkiismeretlenség vádja inkább érheti őt, mint minket. Fölzavarta pedig a város nyugalma egy minden szavában nem igaz hírrel, melyet külön kiadásban trombitált szét. A fölriadása a városnak pedig hiába való volt; mert az itt összpontosított katonaság mégis itt marad, a zágrábi hadtesthez amúgy se lett volna semmi közünk, minket csak a mieink érdekelnék; a király mégis lejön, s a hadgyakorlatoknak az a része, mely itt ment volna végbe, mégis megtartatik, mindössze csak az történt, hogy nem hadtest-, hanem hadosztály-gyakorlat lesz, melyet a király is megtekint. Az a többi mese-beszéd, hogy a hadtestgyakorlatokat azért kellett beszüntetni, mert ha kolera üt ki a katonaság között, akkor az egész itt állomásozó katonaságot vesztézar alá kellene helyezni . . . stb. — logikálatlan tracs. Mert hát a hadtest gyakorlatra se jött volna ide több katonaság, mint amennyi már itt van s amennyi még jön, s ezeket a hadosztály-gyakorlatok végéig még sem oszlatják széjjel. Az ok a zágrábi hadtestben van, a hol betegség tizedeli a katonákat. Mi tehát az eddigi készüldésekkel várjuk a királyt.

— **(A hadgyakorlatok programja.)** Az idejű beszüntetett hadtestgyakorlatok helyett Pécsen csak a 31. hadosztály gyakorlatait tartják meg szeptember hó 7-től — máig — egész 14-ig. Ezen czélből a jelenleg Kaposváron lévő 62. gyalogdandár ma, szept. 7-én érkezik Pécsre. Ezen gyalogdandár a 32. gyalogezred

4 zászlóaljából, a 44. és 69. gy.-ezred 1—1 zászlóaljából és a 24. vadász zászlóaljából, a megfelelő tüzérségből és lovasságból áll. A lovas-hadosztály Szent-Lőrincz és Szigetvár környékén ugyancsak szeptember 14-én szünteti be gyakorlatait. Ő főlsége f. hó 12-én jelen lesz az Istvándi mellett tartandó lovas-hadosztályi gyakorlatokon, és még az nap Pécsre érkezik. Szeptember 13-án ő főlsége megvizsgálja a hadosztály gyakorlatait és csak 14-én utazik vissza Bécsbe. A gyakorlatok bevégezése után a bevonult tartalékosokat, valamint a tényleges szolgálatot betöltött katonákat valószínűleg rögtön szabadságolják.

— **(Tüzek.)** Szombaton kétszer is volt tűz a város külső részeiben. Az egyik délután 4 órakor ütött ki a régi temető-utczában, ahol a gazda, óvatosságból a barátságos környéki tűz után, leszedte a szalmás viskójezól a fődélszalmát. Ezt az udvaron a gyerekek fölgyújtották. A másik tűz éjjel 10—11 óra között volt a Zsolnay-féle gyárban, ahol az épületek között szabadon fekvő szénakazal gyúlt meg ismeretlen ok miatt. A széna elégett, de a gyári és városi tűzoltóság megvédte az épületeket, s azokban semmi kár se esett.

— **(Egyházi zene.)** A helybeli kir. főreáliskola ünnepeles Veni Sancteja holnap, 8-án reggel 7 órakor az irgalmasrendiek templomában fog megtartani, mely alkalomból Horák C. ünnepi D-moll miséje következő betétekkel kerül előadásra: Graduale „Benedicta“ szopranszólo, és Offertorium Salve Regina“ terzett Rotter L. től.

— **(Tiszti czéllövészet.)** A Pécsen összpontosított 19-ik honvéd gyalogezred tiszti kara vasárnap délután 4 órakor tartotta az idejű tiszti czéllövését, mely alkalommal következők nyertek különböző emléktárgyakat: Lórencz százados zászlóaljparancsnok I-ső díjúl egy eszmos és finom kivitelű bőröstáskát, Paulay tart. hadnagy II. díjúl ébresztő órát, Weisz százados III. díjúl finom takarozó pokróczot, Ehmán főhadnagy IV. díjúl utazó táskafölzserelést, Földessy főhadnagy V. díjúl tabori messzelátót, Cserecsnyés tiszthelyettes VI. díjúl ezüst gyufatartót, Taizs tart. hadnagy VII. díjúl díszes tintatartót, Wiener tart. hadnagy VIII. díjúl szivartartót, Jurásics főhadnagy IX. díjúl dohányzó készletet, Klempay hadnagy X. díjúl hamutartót, Gulyás tiszthelyettes XI. díjúl tabori evőeszközt, Váry hadnagy XII. díjúl tabori kulacsot.

— **(Hirtelen halálesetek.)** Vasárnap éjjel Fischer Zsigmond, honvéd törzs-örmeister szívszélhűdés miatt hirtelen meghalt. A 38 éves korában elhunyt családapa érdemes tagja volt a Pécsi Dalkoszorúnak, melyet az orsz. dalünnepen képviselt is. A Dalkoszoru gyászalt énekelt az elhunyt tagtárs koporsója fölött. — Ugyancsak vasárnap éjjel a „Vadember“ szállóban is hirtelen haláleset riasztotta föl a cseléd-

még jóhavaló oszonnát se ettem nálok, pedig gyakran megfohdulok a házuknál.

Még be sem fejezhette információját Adolár úrnál, mikor találkozáunk a Fülemlédy hölgyekkel.

— Ah kizstihand, csókolom a kezüket — bókol Adolár úr, — nem is tudtam, hogy hazatérték máh Nagysádék Ausséből, különben tettem volna tiszteletemet; mily vihuló bajt hoztak magokkal a fűhdőből!

Egy szende mosoly lön jutalma e szellemeskedésnek s mikor elváltunk a hölgyektől, röhögve susogja a finom arszlán:

— Tudod, fűhdőbe voltak, de a takahékpénztáhi főkönyvelő uh tudná csak megmondani, hogy hol vették a hája való költséget.

... Ni ni a Friczi is itt baktat, bizonyosan a fájós lábszárait akarja egy kissé megszelőltetni. Bennünket észrevéve kompániánkat háromra szaporítá.

— Hát a podaghás lábaiddal hogy vagy, dhága cimbohám? no te is bajosan jutsz el velők a szehelem csahnokába!

— Rajtunk egy cseppet se aggódj pajtikám, — epéskedik Friczi — én alighanem előbb eljutok oda, mint ez a tekete fogu syrén, ki itt billeg előttünk a mamájával; pedig ugyancsak fitogtatja ám az aranygarnitúrját.

— Óh, te kis backfish, — mondja sajnálkozó mosolylyal Adolár, — fogadni mehnék, hogy ennek az ahany-gabnituhája ikehtestvéhje a te ahanylánczodnak; ahból pedig tudja még

a legutolsó bohda is, hogy nem adnak há két gahast.

Nagyot kacagtuk Adolár tréfáján, miközben a zenekar mellett megállapodánk egy rövid kis pihenőre, mit arra használt föl Friczi barátunk, hogy monogrammos z-ebkendőjével az izzadtságot törölgeté magáról. De a kalapiját a világért se venné le, nehogy meglássék koponyája banális kopaszsága, amiért a multkori kaszinó estélyek egyikén egy csintalan szöske szépség bácsivá léptette elő ezt a választékos modoru finom dandyt.

Ni csak a Niki is itt van! Nagyszerű, kedves gyerek ez a Niki, igazi jó cimborá; sohase olvas mást, mint éleztlapokat; innen meríti hódító erejét, s nagy uraktól levetett, bár kissé elnyúlt schablonos szokásaival a nőknél imponál, a férfiaknál dominál. Kabátja, nadrágja, mellénye még sárga fűzös czipője direkte Bécsből való; olyan begyűrt tetejű finom nyári kalapja pedig senkinek sincsen, mint öneki. Azt se vesszük tőle rossz néven, ha az apja lovairól, birkáiról beszél; sőt még azt is megengedjük neki, hogy a miniszterelnökkel anyai ágon rokonságot tart, — bár mindezeket ő maga se hiszi el. Néha-napján meg is pumpoltatjuk magunkat általa, hisz mindig ideális czélokra kéri a tárczákat:

— Tudod pajtás Gizikének, Etelkának (ahogy éppen eszébe jut) vagyok adósa ma estére egy kamélia csokorral s nem tudnám túlélni, ha blamázs érné fejemet.

— Persze, persze. — Mondogatja a bankóitól örökre elbucsúzott jóbarát s biztosra veszi, hogy az nap estére ez a „Fin du Siécle“ lovag a „Hajóban“ fogja delectálni uri bendőjét file de boeuf-fel; a kamélia-csokrot pedig legfőlebb theoretice juttatja el a Giziékhez, Málcsiékhoz stb. Most halad el mellettünk egy díszes női társasággal s monokliját nagyuri gestikulációkkal igazgatva a szent-istvánnapi versenyekről beszél nagy lármával a hölgyeknek:

— Ah ha látták volna Nagysádék az öregem Mukiját! . . . nem volt a gyepen több olyan remek állat, s ha a jockeja-ja ügyesebb, könnyen behozhatta volna akár a Derbyre is. A legbiztosabb, legfavorizáltabb tip volt a Muki s óriási fogadások történtek reá, a totalizátort meg valóssággal ostromolták. De hát az a buta jockey, magam is ezer forintot vesztettem miatta.

— Hallottátok gyehekek a Nikit? — mondja iszonyukat nevetve Adolár úr. — Hanem gyehtünk ám most innen, meht ha meglát bennünket, hát lajtunk exekválja be a szent-istvánnapi vesztéségét!

A zenekar éppen egy gyorsolkát zendített rá s mi eszeveszett galoppban rohantunk el a promenádról, nehogy Adolár jóslata valamikép beteljesedjék rajtunk.

Azt mondják a tudósok, hogy a természetben semmi sem vész el, hanem csak átalakul.

Édes Istenem, ugyan mivé fog átalakulni ez a csipős emberi nyelv?

seget. Paskusz Dávid hercegszőlősi kereskedő szállt meg ott leányával, Borcsával, akit ideg-betegsége miatt hozott ide orvosi vizsgálat végett. A szerencsétlen 16 éves leányt hirtelen szívszélhűtés érte s rögtön meghalt. Holttestét visszazsárolták H.-Szőlőre.

— **(Halálozás.)** Kovácsi Miklós György, Somogyvármegye volt árvaszéki elnöke, volt országgyűlési képviselő, földbirtokos, Miklós István pécsi ügyvéd édesatyja, e hó 3-án, 72 éves korában, elhunyt Köttsén. Tipikus alakja volt a régi jó magyar földesuraknak, kit Somogy-megyében általános szeretet környezett.

— **(Öngyilkos öreg.)** Balázs Ferencz, 76 éves szabóesi ember már egy hete hogy elkerült hazulról, s azóta otthon nem tudták, merre kóborol, mi történhetett vele? Az öreg pedig azt tette, hogy a budai külvárosi temetőben agyon akarta magát lőni; de az ott posztoló rendőr megakadályozta az öreget kétségbeesett szándékában s bekísérte. Itt bent lelkére kötötték az öregnek, hogy ne tegyen bolondot, s az öreg elindult hazafelé. Vasárnap a meszesi pusztá béresei egy öreg ember hulláját fogták ki a kutból. Az öreg Balázs volt, aki mégis csak elemésztette magát, ha nem tűzzel, hát vízzel.

— **(K. k. Hauptagentschaft Pécsset.)** A napokban két német nyomtatott levelet küldtek be hozzánk; a beküldőjük csupán ezt írta a hátára a szép ikerpárnak: „szíves tudomásul min hazai termék.” A két blankétás levél a „K. k. privil. Riunione Adriatica Di Sicurtà” pécsi „Haupt-Agentenschaft”-jától került ki, szólnán üzleti ügyben Johann Scherer urnak Kapos-Szekcsőre. A biztosító társaságra nincs haragunk azért, mert németnyelvű leveleket is bocsát ki, ha német üzletemberrel van dolga. Ámbátor arról még nincs biztos tudomásunk, hogy az a Johann Scherer úr Kapos-Szekcsőn egyáltalában ne tudna magyarul. A pécsi „Haupt-Agentenschaft”-ot meg éppen meg kell dicsérnünk, amért Pécsset nem kereszteli el Fünfkirchennek, hanem az írásban megadja az igazi nevét; bár a hivatalos bélyegzőjén még Fünfkirchen áll. No de majd gondoskodik arról a pécsi főügynökség, hogy mielőbb új bélyegzőt csináltasson, amelyiken már ez áll: in Pécs. Hanem ha már új bélyegzőt fog csináltatni, hát előbb magyarázza meg az általa képviselt biztosító társaságnak, hogy a magyar közjog és öfölsége rendelkezése szerint kötelessége a most még következetesen használt K. K.-t: K. und K.-ra javítani, s az új bélyegzőt meg az új nyomtatványokat is majd így csináltassa. Jellemző a magyarországi állapotokra a jog és törvénytisztelést illetően, no meg a törvények és rendeletek megtartása fölött gyakorolt ellenőrzésre nézve is, hogy ilyen nagy, közismert intézetet ennyi idő múlva és vidékről kell figyelmeztetni a magyar közjog respektálására.

— **(Aranymisés pécssegyházmegyei papok.)** Múlt hó 28-án Babócsay Pál bodonyi esperes plébános mondta aranymisését, mely alkalommal a kerületi papság arany kehelyvel, a tanítószék pedig szép ezüst kézikeresztel lepte meg az ötven év óta miséző papot. Jövő vasárnap pedig Gajdosik János, Mőzs (tolnamegyei község) érdemes esperes-plébánosa tartja meg áldozó pappá szentelésének 50-edik évforduló ünnepét. Az arany misén Troll Ferencz praelatus mond diszszónoklatot.

— **(Tűz a vidéken.)** Sásdon e hó elsejére virradó éjjel Botyáni Béla megyei utbiztos istállója kigyuladt. A padláson volt széna és a tetőzet elhamvadt. A szélesend és néhány önként vállalkozó iparos igyekezete pótolta némileg a fecskendőt, mely a szolgálatot fölmondta. Sajnos, hogy oly községben, hol az értelmiség nagy, az önkéntes tűzoltó-intézmény eszméje még mindig csirájában szunnyad.

— **(Szobrot Barossnak.)** A győri kereskedelmi és iparkamara fölhívást intézett az összes kamarákhoz, hogy vegyék kezükbe a Baross szobor ügyét, mivel csak ilyen formán lehet remény arra, hogy az ország e nagynevű fia méltó emlékezést jus. Kéri a fölhívó testület a társ kamarákat, hogy nemes szándékuknak a kereskedelmi miniszterrel való közlése után tartsanak közös értekezletet s azon vitassák meg a további teendőket.

— **(Budapesti turisták Pécsset.)** A Magyar Turista Egyesület Budapesti Osztálya szeptember 24. és 25. napján kirándulást ren-

dez Pécsre és a Mecsek-hegységbe. Az osztály által kiadott programban e kirándulást a tagtársak különös figyelmébe ajánlta a kirándulási bizottság. A kirándulást Marinovich Imre dr. egyesületi titkár vezeti. A kirándulás rendezését a pécsi Mecsek egyesület vállalta el, s tervezte a következő: Indulás: szeptember 23-án (külön rezelevált kocsikon) a bpesti M. A. V. keleti pályaudvarból esti 9 órakor Abaliget-re. Itt 24-én reggel fogadtatás és reggelizés; reggeli után az abaligeti csepkőbarlang megtekintése. 7 és fél órakor indulás a Jakabhegyre (593 m.), érkezés ide 9 és fél órakor. Villásreggeli. 11 órakor indulás Német-Ürögre, érkezés oda 12 óra 15 perczkor, s innen kocsikon fél óra alatt Pécs-re. Elszállásolás után társas ebéd. Délután Littke-féle pezsgőgyár és a város megtekintése. Este közös vacsora. Szeptember 25-én reggeli után 7 órakor indulva kirándulás a Kardos Kálmán-úton föl a Dömörkapui kilátáshoz s vissza a Tettyére. (2 és fél óra) Ezután a Zsolnay-féle gyár és a székesegyház megtekintése s utána közös ebéd. Ebéd után kocsikon a Bányatelepre, a bányák megtekintése után kirándulás a kozári vadászházhoz (1 és fél óra) s vissza Bányatelepre. Ugyanitt vacsora s vacsora után vasuton Pécs-re s innen külön rezelevált kocsikon tovább Budapestre. Érkezés 26-án reggel 7 óra 55 perczkor.

— **(A német mise megszüntetése Mohácson.)** Amily sajnálkozva, de kötelességszerűleg kiméletlenül korholjuk a germanizálókat a megyében, épp kötelességszerűleg, de örömmel emlékeztünk meg oly intézkedésről, mely a magyarosítás érdekében történik. Régen szölt már a Pécsi Figyelő arról a visszas állapotról, mely a mohácsi belvárosi plébánia-templomban bántotta eddig a jó érzelmű magyarságot. Abban a templomban ugyanis — noha a plébánia területén nem lakik németajku hívő — a Visita Canonica alapján a 9 órai misén vasár- és ünnepnapokon németül olvasták föl az evangéliumot s a kóruson németül énekeltek. Ezen a misén tisztelte az Istent a belvárosi elemi iskola magyar ifjusága is. A mohácsi hitközség végre megszokta a dolgot és kérést intézett a megyés püspökhöz; a kérelmet pedig Keserics Ferencz mohácsi plébános hazafias hangon irt kisérő levéllel támogatta és ajánlotta a püspöknek. Dulánszky Nándor megyés püspök most — mint a „M. és V.”-ből olvassuk — elrendelte, hogy a jelzett istentiszteletnél az eddig használt német nyelv helyett a magyar nyelvet alkalmazzzák.

— **(A tanév elején.)** Múlt számunkban e czim alatt egy szülőnek információja után azt irtuk, hogy a helybeli állami főreáliskolában a beiratások alkalmával egyik-másik szülőnek nyersen azt ajánlották, hogy „vigye fiát inasnak!” Mint illetékes helyről értesülünk, a főreáliskolában egy jelentkezőt sem utasítottak nyersen vissza, sőt mint utólag meggyőződünk, az igazgató sürgönyileg kérte a miniszteriumot, hogy a törvényes létszámon felül engedjen még néhány tanuló fölvenni. Már ez a tény is mutatja, hogy az említett esetben bizonyára félreértés forgott fenn. A miniszterium — tegnap este érkezett sürgöny szerint — az igazgató kérelmére csak 7 tanuló felvételét engedte meg a törvényes létszámon fölül.

— **(Az egyház-fi unokája.)** Büdösfán aug. 26-án virradóra Király Erzsé néhai Király András egyházi 17 éves hajadon leánya egy egészséges fiu-gyermeknek adott életet, a kit az ottani faiskolának tüskéből csinált kerítésére teljesen meztelenül helyezett el; de egy asszony a kis gyermek sírását arrajárásban meghallván oda ment, a kis gyermeket fölvette s az egyház község lelkészének valamint községi bírónak az esetet bejelentette. A lelkész a kis gyermeket a bába közbejöttével Gáspár névre megkeresztelte, a községi bíró pedig azonnal magával vitte Szent-Lőrinczre a főszolgabírói hivatalhoz bejelentés végett. Alig hogy a bíró elindult Szent-Lőrinczre, a gyanus leány a lelkésznel azonnal önként jelentkezett s magának vállalta a kis gyermeket. A esendőrk rögtön kijöttek s a gyanus leányt kérdőre vonták, — először mindent eltagadott, de később egész bünbánólag megvallotta, hogy a gyermek az övé s ennél fogva ápoló gondjai alá helyezték. A vizsgálat tovább folyik.

— **(Katonai alapítvány.)** A Strassay Anna-féle alapítvány megüresedvén, ezen alapít-

ványra pályázat hirdettetett. Az alapítványösszeg évi kamatait (323 frt 20 kr.) a folyamodók között fölosztják. Igényt tarthatnak szegény és keresetképtelen katona tiszti árvák. Folyamodványok a keresztlevéllel és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve október hó 15-ig nyújtandók be a cs. és k. 52. sz. hadkiegészítési parancsnoksághoz.

*
Cognac. A mostani járványos időben talán nem lesz érdektelen reprodukálni a magyar községi és körorvosok országos egyesületének, továbbá a balneológiai egyletnek hivatalos közlönyének a „Közegészségügyi Kalauz”-nak „kitűnő cognac” czim alatt f. é. márczius 20-iki számában közölt híret, annál kevésbbé, mert épen a cognac az, melyet a kolera ellen nagyon ajánlanak. A nevezett szaklap ezeket írja: „Ujabb időben egy rendkívül finom és jó cognac jelent meg a közfogyasztás piacán. A gróf Eszterházy Géza fele cognac ugyanis úgy a tiszta előállítás, valamint szesztartalom tekintetében oly kiváló szeszproduktum, hogy annak akár egészségesek, akár a javalat szerint betegek számára való használatát a legjobban ajánlhatjuk. — Az orvosi gyakorlat az ujabb therapiában lényeges szerepet juttat a cognacnak s azért azt hisszük, hogy ezen minden tekintetben első-rangu cognacnak megismertetésével és ajánlásával jó szolgálatot teszünk orvostársainknak.”

A jó öreg Aradi.

(Hirlaptörödékek.)

... Még a régi, fából tákolt színházban kezdte meg Szegeden a működését, abban a csodálatos épületben, amelynek a fafolyosóin pléhkályhákban tüzeltek erősen és még sem égett le sohasem.

Aradi, a fiatal Aradi.

Fényes barna fürtjei, szakála volt neki, mikor először beállott a régi, hazafias föllendülések korszakában azok közé, akik előre segítettek tolni a vidéki Thália sárban rekedt szekert. A „nyelvében él a nemzet” büszke, öntudatos mondása szállongott akkor az országban, s nemzeti hős volt a színpadon játszó ember. És küzdés volt mégis az élet, nehéz, olykor kétségbeesett, olykor reménytelen.

Azonban Aradi, a fiatal Aradi olyan kedvel ment erre az áldatlan pályára, hogy annál csak a nyugalom volt nagyobb, ami benne élt.

Az a nyugalom, amely miatt sohasem jött ki a sodrából, sohasem buslakodott el, hanem ment tovább a göröngyös úton, ment, ment sokáig. Ment egész addig, míg a fiatal Aradi-ból öreg Aradi lett. Hosszu idő telt el addig, míg a barna Aradi fehér Aradivá változott s talán legjobban jellemezhető a marilavölgyi halottat, mint embert, azzal a két szócskával, amik összülő hajszálaival megjöttek a neve elé: az egyik az volt, hogy: öreg, a másik, hogy: jó. A jó öreg Aradi

... Szerette mindenki, aki hosszabban ismerte. Volt a lényében valami olyan szeretetreméltóság, mely csak később érvényesült s nem az ismeretség első idején. Nyílt, egyenes jellem volt

Mint színész-igazgató mintaképe volt a becsületos törekvésnek. Tagjai jogos igényeit az utolsó krajczárig kielégítette s aztán megkívánta tőlük, hogy megszolgálják gázsijukat. Ez természetesen a szeszélyes és akaratos színésznépben bajos volt eleinte, míg észre nem vették, hogy a legmunkásabb tagja társaságuknak — az igazgató. Szigorú volt és igazságos, s ennek köszönhető, hogy olyan kielégítő előadásokat volt képes produkálni . . . (Szegedi Napló.)

... Aradi Gerő 1828-ban született Csépan (Szolnok megye). Jómódu földbirtokos-család gyermeke volt, kit szülői a legnagyobb gondal neveltek. Hajlama azonban igen korán a színi pályára vitte; 18 éves korában mint kardalnok kezdte színpadi szereplését, később azonban nagyobb szerepekben is próbálkozott,

bár nem nagy sikerrel. Mindamellott volt néhány jól megjátszott alakja, mint Peti cigány, (Violában), Gergely („Mért nem házasodik a sógor“-ban) és Kis Kopjai („A Király házasodik“-ban). Különösen kedvelte az utóbbi szerepét. Később szinigazgató lett s mint ilyen mindig elsőrangú társulatot szervezett. Igazgatót Debreczenben, Szegeden, Aradon, Szabadkán, Pécsen s Nagyváradon. Többször állott a bukás szélén, de energiája és tettereje soha sem hagyta el . . .

. . . Különösen szerette a jókedvű színészeket, még ha könnyelműek voltak is. Azokat gyakran lepte meg ruhával, ajándékkal, de a legnagyobb áldozatra volt kész többi tagjaiért is, ha azok szükségét szenvedtek. Egy ízben Gonda László, a jelenlegi pénztárosa ment hozzá válságos helyzetében. Elpanaszolta neki, hogy felesége beteg és hogy sehonnán nem tud pénzt szerezni, amivel a gyógyítási költségeket fedezze. Aradi igaz részvétellel hallgatta végig Gondát, azután sajnálkozva szólott hozzá:

„Lásza kedves Gonda, nekem nincs pénzem; hiszen tudja, hogy milyen rosszul megy. Hanem mit csináljunk!? Tudja mit: itt van egy új öltözet ruhám, tegye zálogba és vegyen érte orvosot.“

. . . Mióta betegeskedett, többször gyötörte a halálsejtelem. Kifejezést adott ennek leveleiben is. Így Gondához írt utolsó levelét következőképen fejezte be:

„Így édes Gonda, az én sorsom válságos; de önök legyenek összetartók hárman (t. i. Somló, Vedres és Gonda), és így tisztességesen vihetik tovább. Isten önnel!“

Vedresnek pedig legutóbbi szerződési blankettákat küldve, ezt írta:

„Itt küldök két aláírt szerződést. Az egyik hasonlít hozzám, amennyiben rongyos. Ez az utolsó mit önnek küldök, kedves jó Vedresem.“

És valóban ez volt utolsó levele: . . . (Arad és Vidéke.)

*

Hogy halálára mennyire el volt készülve, mutatja az, hogy ágya mellett, a falon, egy kis papírlapot találtak, amelyre föl volt írva, hogy kiket értesítsenek haláláról.

Arad városi bizottsága Aradi halála hírének vételekor ülést tartott, melyen az elnök bejelentette a gyászírt. A bizottság azt határozta, hogy: „Aradi Gerőnek úgy a magyar színészet körül általában, mint különösen az aradi színház körül szerzett és elévülhetetlen érdemeit méltányolva korai és a színházra nézve veszteséget jelentő elhalálása fölött mély sajnálkozásának jegyzőkönyvileg kifejezést ad és őszinte részvétéről jkvi kivonattal az elhunyt családját értesíti.“

Az állami italmérési jövedékre vonatkozó törvényhez kiadott pénzügyminiszteri utasítás.

Befejező közlemény.

Ha a község a jelzett célt kellőleg indokolni nem tudja; nemkülönben ha a község a fogyasztási és italadók megváltására nem hajlandó, vagy pedig tett ajánlata nem fogadható el, a kizárólagos szeszitalmérési jogosultság alkalmazásának a törvény 10. §-ának c) pontja alapján nincs helye.

A b) pont esetében a jövedéknek az italmérési adószedés útján leendő biztosítása akár a fogyasztási és italadókkal együtt, akár azok nélkül nyilvános árverés útján is mindig megkísérleendő s csak azon a czímen, hogy az egyezkedési tárgyalás eredménytelen volt, a kizárólagos szeszitalmérési jogosultság alkalmazásba nem vehető.

A pénzügyigazgatóságok ellenben nincsenek ahhoz kötve, hogy a szerződést mindjárt az egyezkedési tárgyalásnál megkötözzék, ha az adószedési jogért a kívánt adó négyötöd része

megadatik. E határ ugyanis csak a kizárólagos jog alkalmazása szempontjából lévén föllálítva, a jövedék érdekében szükséges, hogy a biztosítás minél kedvezőbb eredménnyel végződjék s így legalább is az előző évi eredmény lehetőleg pedig, ha a puhatólás a togyasztás emelkedését állapította meg, a kipuhatólt összeg elérjék. Ez okból az árverés mindig kiirandó, habár az egyezkedési tárgyalásnál a kipuhatólt, vagy a megelőző évi adónak négyötöd része meg is ígértetett s a pénzügyigazgatóságnak oda kell működni, hogy az az egész kipuhatólt összeg elérjék. Ez esetben azonban az árverés csak a szeszitalmérési adó szedésének jogára irható ki. Oly nyílt községekben, melyekben csak három koresma létezik (törvény 10. §-ának a) pontja) egyenlő ajánlatoknál szintén mindig az adószedési jogra tett ajánlat fogadandó el. A kizárólagos szeszitalmérési jogosultság nyilvános árverésen kívül is hasznosbérbe adható, de erre minden egyes esetben a pénzügyminisztérium külön előleges fölhatalmozása szükséges. Hivatalos rántalásnak csak a szeszitalmérési adó tekintetében lévén helye, a kizárólagos italmérési jogosultságot fizetendő bérösszeg a községre rá nem utalható.

A kizárólagos italmérési jogosultságok egyes vármegyék egész területére való bérbeadását, a pénzügyminisztérium minden esetben magának tartja fenn. Ilyen esetben a községnekénti biztosítás csak az italadók és fogyasztási adókra terjedhet ki. A bor- és söritaladók, valamint a szeszitalmérési adónak megváltása és bérlete iránti szerződések azokat a községeket illetőleg, melyek lakosainak száma 20.000-et meghalad, föltétlenül, a 2000 lélekszámot meghaladó többi községre nézve pedig csak abban az esetben terjesztendők a pénzügyminiszter jóváhagyása alá, ha az illető községben a pénzügyigazgatóság székhelyét tartja, vagy ha az ajánlott megváltási átalány, illetve bérösszeg az eddigi eredményt nem éri el, vagy ha ezt eléri ugyan, de a kinyomozott és a fogyasztási viszonyok szerint járandó összegnél 10 százalékkal csekélyebb. Minden más szerződés jóváhagyása a pénzügyigazgatóságok hatáskörébe esik.

Összeállítja az utasítás a beszédési jutalékokat, melyben a községek az általuk megváltott fogyasztási és italadók, valamint a szeszitalmérési adó után az illető törvények értelmében részesülnek. E jutalék a boritaladónál (a huszfogyasztási adóval együtt) és a söritaladónál 500 forint utalványösszegig 10 százaléka, azontólul 5 százaléka (1888: XXXV. t.-cz. 4. és 1892: XV. t.-cz. 4. § a), s a szeszitalmérési adónál 500 forint utalványösszegig 5 százaléka, azontólul 2 százaléka (1888: XXXV. t.-cz. 28. és 1892: XV. t.-cz. 6. § a) mindezeknél azonban legfőlegb külön-külön 2000 forint, végre a cukorfogyasztási adónál 200 frtnyi megváltási összegig 5 százaléka, azontólul 2 százaléka (1881. évi IV. t. cz. 23. §-a). Adóköteles felek a megváltásnál csak a sörital és a cukorfogyasztási adó után részesülnek 500 frtnyi megváltási összegig 5 százaléka, azontólul 2 százaléka beszédési jutalékban.

A boritaladó rántalása esetében bevehetlenné vált átalányösszeg törlése érdekében (törvény 9. §-a) az utasítás a községeket az adóbeszedés körüli eljárásban a legnagyobb pontosságra hívja föl. Ha a község részben vagy egészben az átalány szerinti adóztatást alkalmazta, mindig alaposan megvizsgálandó, vajon a törvények és a szabályok szigorú alkalmazása, különösen a tételekinti adóztatás mellett sem

lett volna-e beszédhető a rántalt adóösszeg, és csak a vizsgálat eredményéhez képest rendelhető el a törlés.

Részletesen intézkedik az utasítás a leszámláról az adószedésre jogosult személyében történő változás esetében, majd meghatározza, hogy a bor- vagy sörfogyasztási adó után kormányhatósági engedély mellett eddig pótdadókat szedett városok azokat engedélyük tartama alatt csak az eddigi összegekben szedhetik, a bor- és söritaladónak italmérési adót képező része után már az 1888. XXXV. t.-cz. 68. §-a értelmében sem szedhetnek pótdadókat.

Az utasítás végül a törvény azon intézkedésének, mely szerint az 1893. és 1894. évekre kihatólag kötött adómegváltási és bérleti szerződések 1892. december 31-én hatályukat veszítik, kellő kihirdetéséről gondoskodik.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

* „Korunk Bölcselete“ című érdekes és tartalmas kötet hagyta el nemrégiben a helyi sajtót. Szerzője, Kozáry Gyula németbolyi káplán, a positivismus al foglalkozik, mely manap az iskolát, sajtót, családot, államot és közszellemet áthatja és megmetyeljezi, lerontja a hitet és a szigorú erkölcsöt és tetszetős formában, teljes hitetlenséget csepegtet a mai generáció szívébe. A mű benső érdeméről itt nem szólnunk. Szaklapokban elég bő ismertetéssel találkozhatunk. El nem mulaszthatjuk azonban, hogy a figyelmet reá itt is föl ne hívjuk. Írója európai műveltségi alapon áll. Az összes idevágó irodalmat fölhasználja, az európai irodalomból mindenütt eredetiből idéz. Alaposan érvel, mély gondolkodásra valló komolysággal oldja meg föladatát. A mű kiállítása csinos nyomtatott Feiler Mihálynál, a lyceumi sajtó betűivel. Ára 3 frt. Kapható a szerzőnél, Német-Bolyban.

VEGYESEK.

— Egy népszerű. A „Moll-féle francia borszesz és só“ által a betegeknek egy épp oly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtatik köszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

A ki olcsón akar venni

Iskolakönyveket

az forduljon **MÜLLER A. antiquarushoz** Budapesten, Kecskeu-utca 8. sz. (főkönyvtár: Kálvintér 3. sz.), ott az egész ország összes tanintézeteiben használatban levő iskolai tan- és segédkönyvek használt, de jó állapotban leszállított áron kaphatók. Iskolakönyvek be is cserélhetnek.

Pályázati hirdetmény.

A pécs-székesegyházi énekkarnál megüresedett

bassista karénekes

állására pályázat hirdettetik. Ezen állás jövedelme: évi 600 frt, mely összeg minden öt év után 25 frttal szaporittatik, — és 24 méter tüzelőfa.

A pályázni óhajtok megkérletnek, hogy előre beküldvén folyamodványukat, a folyó 1892. évi szept. hó 28-án tartandó énekkarpróba megjeljenek.

Pécsen, 1892. aug. hó 30-án.

Glatt Ignác,

székesegyházi énekkarvezető.

Szives tudomásukra hozzuk a helybeli, mint a t. vidéki közönségnek, hogy

férfikalap-raktárunkat

sokkal nagyobbítottuk és a legújabb kalapok már megérkeztek, és versenyezhetünk bármely első fővárosi kalap-kereskedővel. Együttal ajánljuk

úri és női divat-czikkeinket

melyek nálunk mindig a legnagyobb választékban találhatók. Becses figyelmükbe ajánljuk

saját gyártmányu férfi-ingeinket

s különösen kiemeljük nagy raktárunkat

NŐI KÉZI-MUNKÁKBAN

és hozzá való kellékekben.

Tisztelettel

ROTH és ROSENTHAL

Kalap-javításokat elfogadunk.

Fa árverési hirdetmény.

A pécsváradai közalap. uradalom és ráczmecskei Erdőgondnoksághoz tartozó

fekedi erdő 1893. évi tarvágása

9-34 k. hold térfogat, 1014 tkbméternyi és háromezer egyszáz hetvenöt forint (3175 frt.) 80 krra becsült fahozama egészben és tövön állva zárt ajánlati verseny útján el fog adatni

Miért is felhívatnak venni szándékoznak, hogy szabályszerűleg kiállított, bélyeg és a beigért vételár 10 százaléknak megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatokat, — melyben az is kiteendő, hogy az illető az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, — legkésőbb **1. évi szeptember hó 23-ikának reggeli 9 órájáig, a pécsváradai közalap. urad. számtartóságnál** annál inkább is benyujtsák, mert később érkező ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverés eredményének jóváhagyása, valamint az ajánlat tevők között a szabadon választhatási jog a n. m. vallás és közokt. m. kir. minisztériumnak lenntartatik. A részletes árverési feltételek a ráczmecskei közalap. Erdőgondnokságnál bármikor megtekinthetők.

Ráczmecsken 1892. szeptember 3.

A m. kir. közalap. Erdőgondnokság.

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók;
Bpst. Ferencz-Józseftér 5-6. Bécs Gisellastrasse 1. sz. a.
a társaság házában a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. jun. 30-án
frk 117.550,797.—

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1891. évi június 30-án 20.725,259.—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások után a társaság fenállása óta (1848) 249.311,449.—

A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál ért ékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1.728.184,555.—

értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a **magyar és osztrák fiókok,**

Árverési hirdetmény.

Siklós nagyközség tulajdonát képező a „Pelikán“-hoz címzett s kizárólag vendégfogadónak használható

egy emeletes ház mellékhelyiségeivel

1893. évi január 1-től kezdődő 6 évre fog t. hó 26-án reggeli 9 órakor a község házában nyilvános árverés útján bérbeadni.

Zárt ajánlatok ha azok 130 frt. bánatpénzzel ellátva vannak, az árverés megkezdéséig alolirott községi bírónál beadhatók.

Árverezni szándékozók lássák el magukat 130 frt. bánatpénzzel mint a kikiáltási ár 10 százalékjával.

Az árverési feltételek a község előjárói hivatalban megtekinthetők.

Siklós, 1892. szeptember 2.

Belicsek Gyula s. k.

huo.

Ferencz József gőzfürdő

Pécsett, Országut.

Több oldalról kifejezett óhajtsanak eleget téve, elhatároztam

Ferencz József gőzfürdömet

a nagy gyakorlatok alatt VASÁRNAP DÉLUTÁNOKON IS URAKNAK rendelkezésére bocsájtani.

Pécsett, 1892. augusztus 31-én.

Pintér József,

a Ferencz József gőzfürdő tulajdonosa.

A zirezi apátság tulajdonát képező

szántói

savanyuvíz,

hazánk egyik legjobb és Pécsett tényleg a legolesőbb asztali borviz, helybeli főraktára:

Berecz Károly

fűszerkereskedőnél.

Hirdetmény!

A néh. Cséby Rozina urhölgy hagyatékához tartozó, Pécsen, a Széchenyi-téren 10. szám alatt fekvő házban

az emeleti lakás

mely áll négy utcai és két udvari szobából és a mellékhelyiségekből, valamint öt pár lóra való istálló, úgy kocsiszin bérbe azonnal kiadó.

Értekezhetni Horváth Antal hagyatéki gondnok ügyvédi irodájában ferenziek utcaja 25. szám alatt.

Lakásbérbeadás.

Pécsen, az Indóház-ut 13-ik számú házban

egy nagy lakás

mely áll: 8 szoba, 1 konyha, 2 előterem és verandából, továbbá: a hozzá tartozó istállók, kocsifélszer és kertből, jutányos ár mellett f. évi november hó 1-től bérbe adandó. Ezen lakás esetleg két részre felosztva is bérbe vehető. Értekezhetni az ott a házban lakó tulajdonossal.

Pérbeadandók.

BÜDÖSFA községben (Baranyamegye, szent-lőrinczi járás) egy 22 hold szántó- s 5 hold rét-földből álló

szabad birtok,

továbbá 2 holdnyi belsőségen 2 különálló s jókarban levő épület, 3 szoba, 2 konyha s melléképületeivel (korcsmának, üzletnek nagyon előnyös) f. évi október 1-től három, esetleg több évre is, szabad kézből, kedvező felételek mellett, bérbeadandók.

Bérelni óhajtók a feltételeket a helybeli tanitónál megtudhatják.

5585. sz. 5339. sz.
1892. 1892.

Árverési hirdetmény.

A dárdai járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Jónás Sándor bellyei lakos kérvénye folytán az árverés a tulajdoni község megszüntetése céljából Jónás Ferencz bellyei lakos ellen a dárdai kir. járásbírósa területén levő Bellye községben fekvő a bellyei 90. tkvben felvett I. 118. hszsz. fekvőségre és 92. sz. házra az árverést 403 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi december hó 14. napján d. e. 10 óra kor Bellye községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 49 frt, 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. járásbírósmint telekönyvi hatóságnál 1892. évi augusztus hó 16. napján.

Balaskó János
kir. járásbíró.

Vendéglő-átvétel.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Bar.-Szt.-Lőrinczen a

nagy-vendéglőt,

hozá tartozó **mészárszékkal** és ujonnan épült **pálinka-főzdével** együtt, **f. é. október hó 1-től kezdve** bérbe vettem. A vendéglőt czélszerűen ujonnan átalakítom, úgy hogy az minden igényeknek teljesen megfeleljen. Mint-hogy legfőbb törekvésem oda irányul, a n. t. vendégeimet **izletes ételek**, valamint **hamisítatlan jó italok pontos és előzékeny kiszolgálása** által, **mérsékelt árak** mellett, kielégíteni, kérem a n. t. közönségnek szives pártolását és ajánlom magamat a n. t. **kiránduló közönségnek** is becses figyelmébe.

Bar.-Szt.-Lőrincz, 1892. szeptember hó 6-án.

Kiváló tisztelettel

Stern Sándor

vendéglős.

3297. sz.

k. i. 1892.

Árverés hirdetése.

A siklósi járás főszolgabírája közhírré teszi, mikép tekintetes Baranyavármegye tulajdonához tartozó, a siklósi kir. járásbírósa mint telekönyvi hatóság területén Vaiszló községben levő és a vaiszlói 203. sz. tkvben 161 hrsz. alatt felvett

162. sorszámú ház, udvartér és kertnek

eladását a vármegye közönsége f. évi 274./kgy. szám alatt kelt és a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium f. é. 27062. számú magas rendeletével jóváhagyott határozatában elrendelvén, fent leirt ingatlan 4000 frt. beesár, mint kikiáltási árral 1892. évi szeptember hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Vaiszlóban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, de csakis a beesáron felül, elfog adatni.

Kik árverezni akarnak, tartoznak az ingatlan becsárának 10,0%-át azaz 400 forintot készpénzben vagy jogérvényesen kijelölt óvadékképes értékpapirban alulirott, mint kiküldött kezéhez letenni. Az árverés részletes feltételei Pécsen a vármegye székházában, minden járás székhelyén a járási hivatalban és a siklósi járás összes jegyzői irodáiban megtekinthetők.

Kelt Siklóson, 1892. évi augusztus hó 26-án.

Benyovszky Manó
főszolgabíró.

Hat aranyérem, díszkereszt és díszoklevelek.

Csak akkor valódi, ha a szeretlen dugón ez az égetett felírás van: „Gróf Esterházy Géza.”

COGNAC

Gróf ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya,

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmány-nyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

a * * * * **COGNAC**,

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból, idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknel, így kolera ellen

óvszerűl sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza féle cognacgyár igazgatósága:

Budapest, VI. külső vácsi-út 23.

Páris, Lipese, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Szakerői vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik.

Lengyel József DALCSARNOKA

a Hattyu vendéglő nyári helyiségében.

Ma és minden nap nagy daltársulati előadás ujonan szerződött tagok fölléptével. A társulat 12 tagból áll, 5 férfi, 7 nő. Legközelebb: ALEXANDOR PANOPTIKUMA, hasbeszélő mimikum. Viaszfigurák életnagyságban. HOFFMANN RÓZSIKA világhírű keringő-dalművész a bécsi Ronacher-féle orpheumból.

Szabad bemenet. — Kezdeté 8 órakor, vége 12 órakor.

Kegyes pártfogásért esd tisztelettel

Lengyel József igazgató.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kereskedő Ait és Böhm kereskedésében Pécsen.

KESERÜ MANDOLÁK

bármely mennyiségben megvételnek

Nowotarski A. és Fia

kereskedelmi műkertészetében
PÉCSETT.

4263. sz.

tkvi 1892.

Árverési hirdetmény.

A sásdi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pécs sz. kir. város árvatára végrehajthatónak Fekete Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 152 frt 83 kr. tőkekövetelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék (a sásdi kir. járásbíró) területén levő Magyar-Egereg határában fekvő, a m. egregyi 190. sz. tjkvben foglalt 1339. hszsz. szőlő és présházra 818 frt, az 541. sz. tjkvben foglalt 1314. hszsz. szőlőre 652 frt, az 542. sz. tjkvben foglalt 1319. hszsz. szőlőre 376 frt, az 543. sz. tjkvben foglalt 1317. hszsz. szőlőre 188 frt és az 544. sz. tjkvben foglalt 1318. hszsz. szőlőre az árverést 14 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi szeptember hó 15. napján d. e. 10 órakor Magyar-Egeregben a községi házban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 81 frt 80 krt, 61 frt 20 krt, 37 frt 60 krt, 18 frt 80 krt és 1 frt 40 krt készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sásdon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1892. évi június hó 15. napján.

Varga Jenő,
kir. albiró.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított cege látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgöres, nyálk, gyomorégés székrekedésnél, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktarak az ország minden nevezetesebb gyógyszertáraiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll“ feliratu ónozzal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajcár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

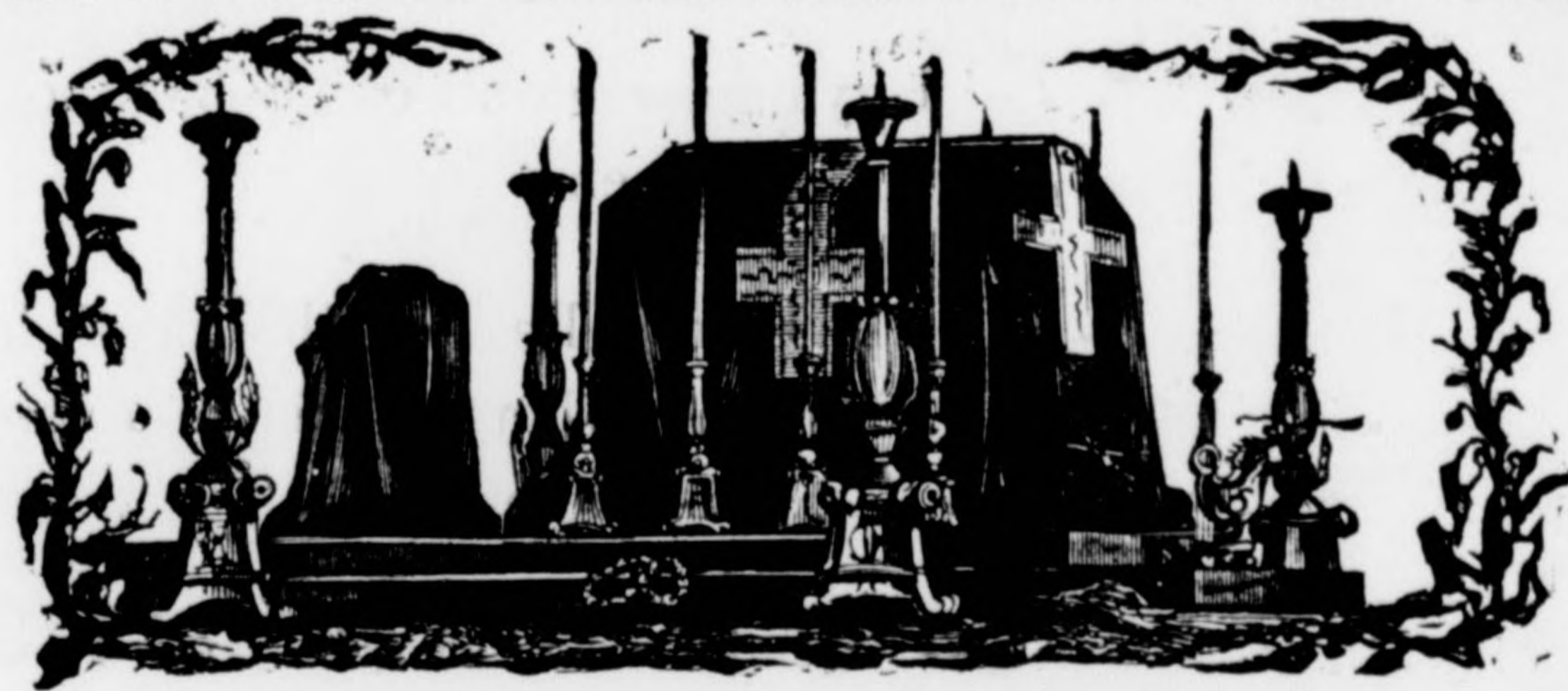
Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kittünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktár Pécsen: Sipöcz István gyógyszerésznél és özv. Reeh V. keresked.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerin a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — úgy a halottak szállítására létesített tüzeltünket újabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása tolytan jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Fischer Simon, Krisztián József, Schubársky János, Wranitsch György.

Schönwald Imre

ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak gyára és gyári raktára.

Főzlet: Pécs, Király(-fő)utca, a hattyu-termek épületében.

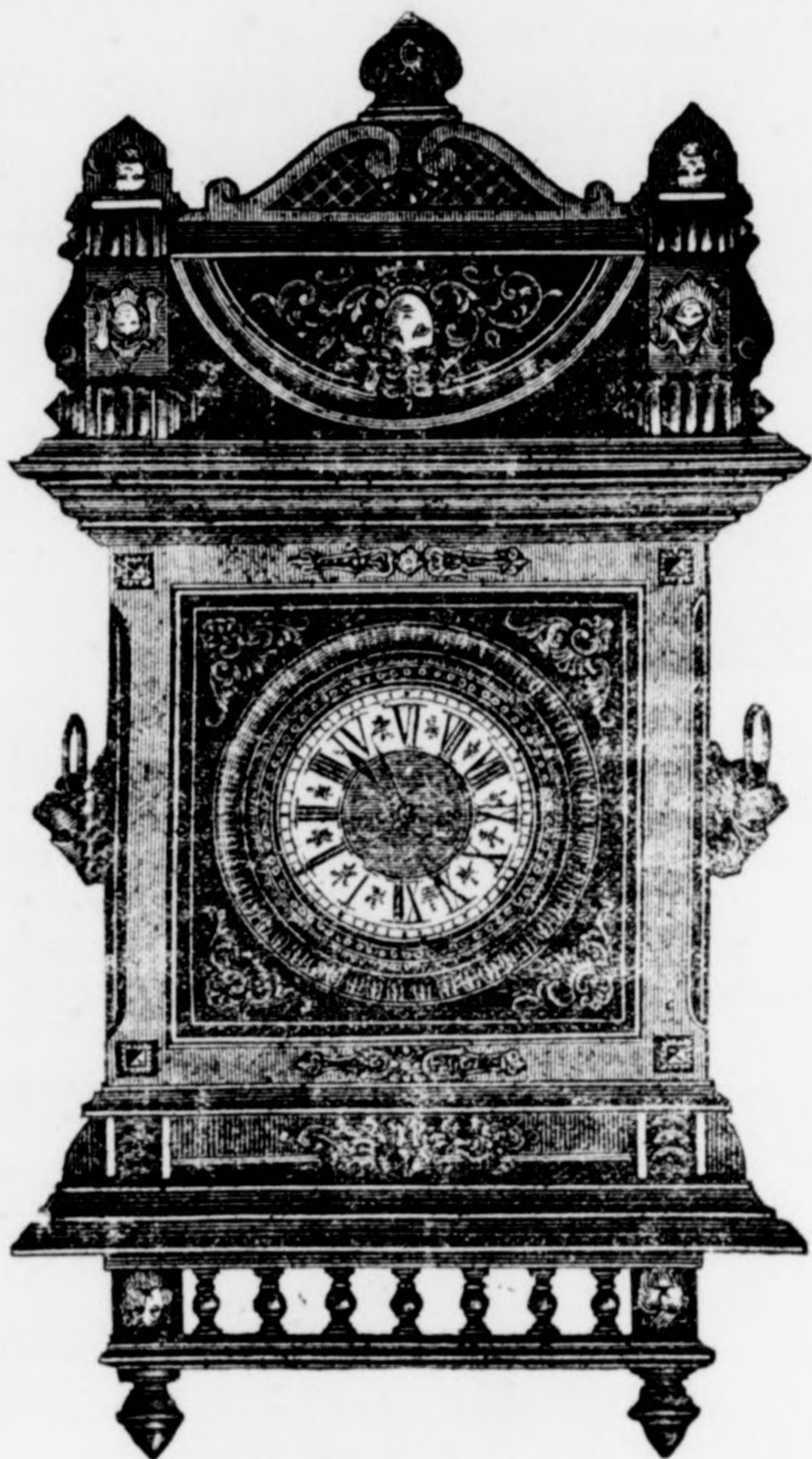
Legnagyobb választék a legújabb
párizsi és angol

ÉKSZEREK,

ezüsttárgyak és órákból, valamint
legfinomabb

párizsi szemüvegek

és chinaezüst-tárgyakból.

I. szám. Salon renaissance-óra ütő-
művel, legszebb modern kivi-
telben 32 frt.

II. szám. Ingaóra ütőművel, jó, pon-
tosan járó szerkezettel, csinos
faragott diófaszekrényben, fé-
nyezve 14 frt.

III. szám. Amerikai, pontosan kipró-
bált ébresztő-óra csinos állany-
tokban 6 frt 50 kr.

IV. szám. Finom amerikai, pontosan járó
ébresztő-óra 3 frt.

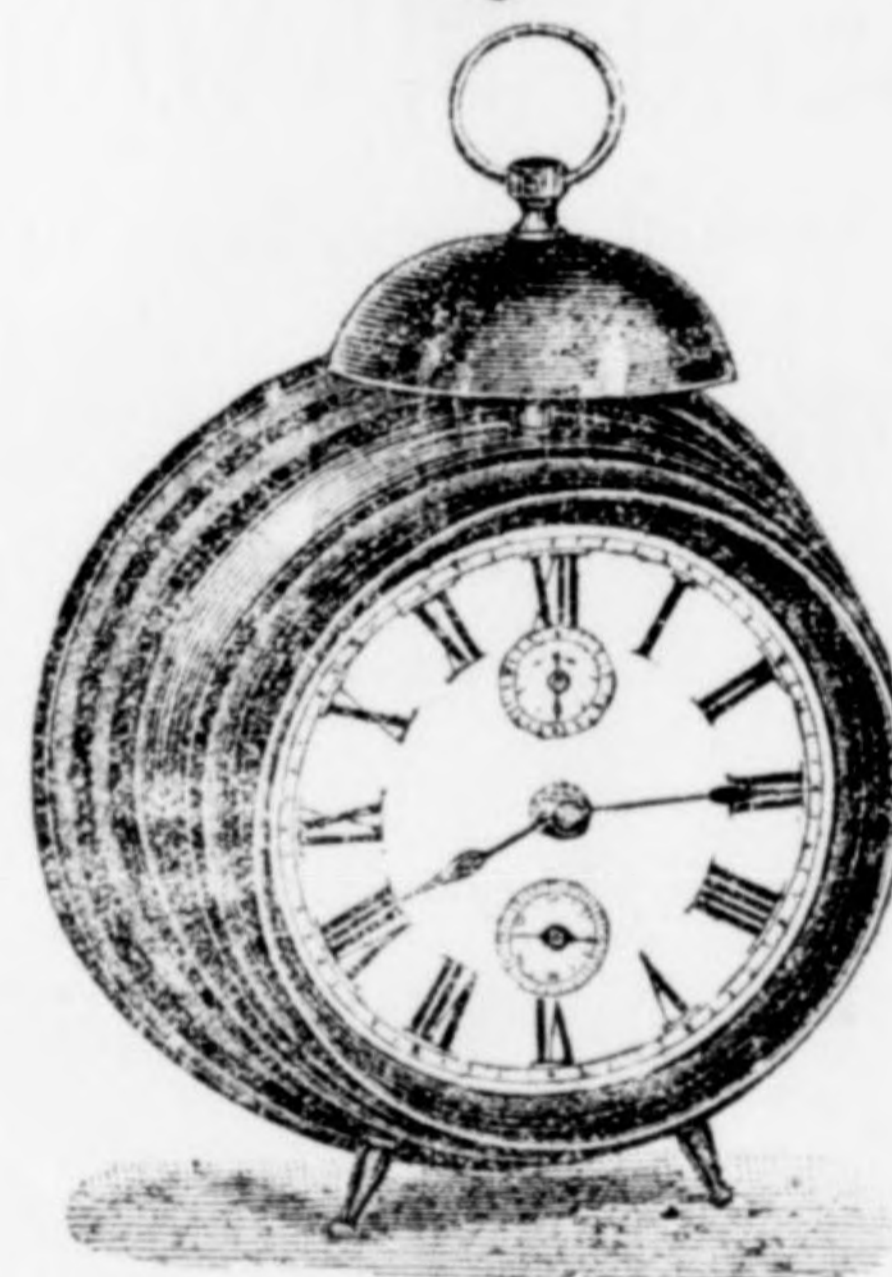
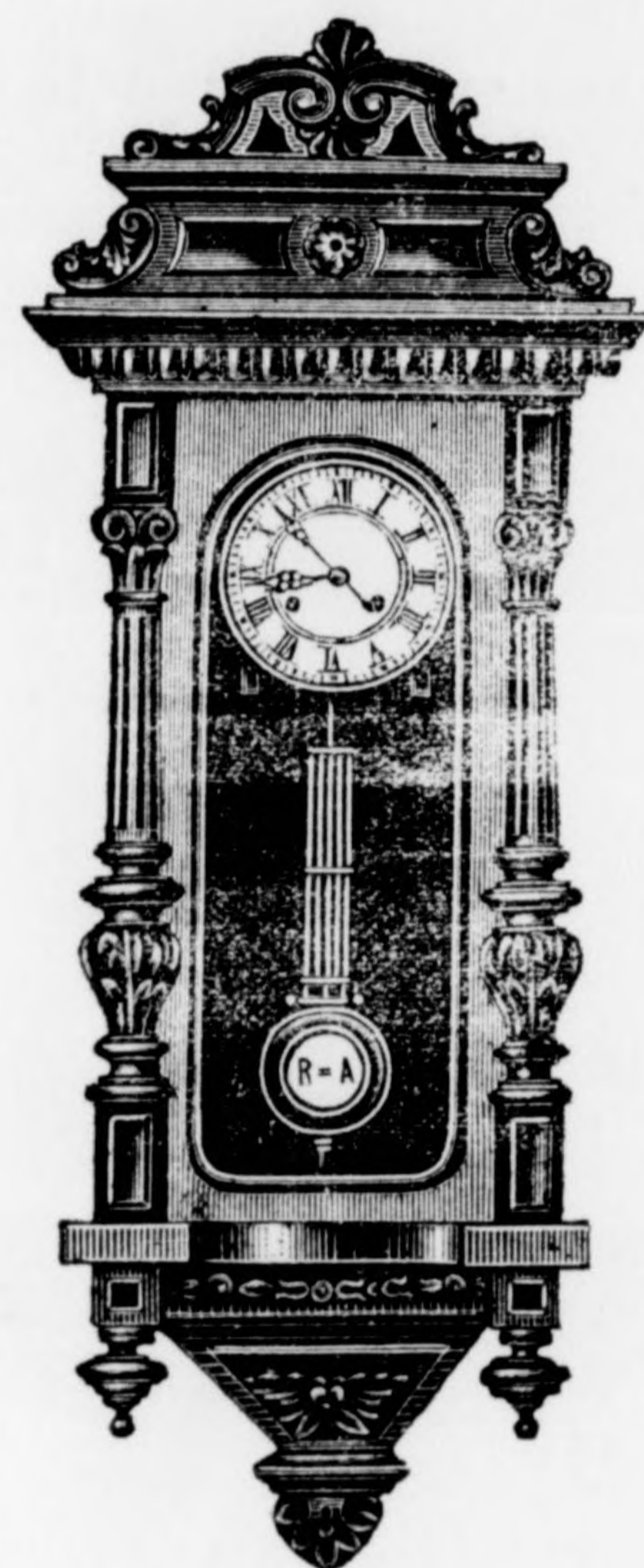
V. szám. Moca-service 6 személyre, valódi
tömör fémjelzett ezüsből 280 frt.

Ugyanaz legjobb china-ezüsből, elegáns ki-
vitelben 60 frt.

VI. szám. Felsőszolgáló-tálca fa
yenceze-betéttel, finom china
ezüst-keretben 10 frt.

Saját vésnöki műterem. Egy mono-
gram csinos kivitelben 15 kr.
Egy latin betű vésése 4 kr.

Továbbá készítek minden-
nemű pecsét-nyomókat, czi-
merekét stb. legjutányosabb
árak szerint.

Órajavítások lehető pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek, nemkü-
lönben mindennemű arany és ezüsttárgyak, melyek gyorsan és csinosan készíttetnek.

Magyar diszékszerek: kardok, mentekötők, gombok, sarkantyuk stb. legszebb
kivitelben.